

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЗАВРШНИ ИСПИТ НА КРАЈУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2017/2018. година

ТЕСТ

СРПСКИ ЈЕЗИК

УПУТСТВО ЗА ПРЕГЛЕДАЊЕ

Упутство за оцењивање

- Сваки задатак доноси највише **1 бод**.
- За одговор који се разликује од решења датог у овом упутству ученик добија **0 бодова**.
- Ученик може добити **0,5 бодова** само у задацима у којима је то предвиђено овим упутством.

Бр. зад.	Решење	Бодовање
1.	в) Ђаци нису разумели тему, па су реч <i>исцеци</i> тумачили у дословном значењу.	Тачан одговор – 1 бод
2.	а) Сима Јагодић је тему <i>Исцеци, ња реци</i> у писменом задатку повезао са учењем граматике српског језика. д) У једном од одговора на тему <i>Познај самога себе</i> каже се да човек може упознати самог себе кад стане пред огледало. ђ) Према уверењу приповедача, професори су давали такве теме за писмене задатке како би се „слатко смејали”, а у ствари многи од њих ни сами не би могли смислено да одговоре.	Тачна три одговора и ниједан нетачан – 1 бод Тачна два одговора и ниједан нетачан – 0,5 бодова
3.	в) инструментал једнине	Тачан одговор – 1 бод
4.	в) апозиција	Тачан одговор – 1 бод
5.	1. перфекат / перфект 2. треће / 3(.) (лице) / у трећем (лицу) 3. једнина / једнине	Тачна три одговора – 1 бод
6.	а) односна реченица	Тачан одговор – 1 бод
7.	непостојано <i>а</i> , губљење сугласника / упрошћавање сугласнићких група Напомена: Иако је редослед битан, признаје се и одговор обрнутог редоследа.	Тачна два одговора – 1 бод Тачан један одговор – 0,5 бодова
8.	придевска (синтагма)	Тачан одговор – 1 бод
9.	г) обрукати се	Тачан одговор – 1 бод
10.	б) граматика српског језика	Тачан одговор – 1 бод
11.	(Вук) <u>стефановић карацић</u> је на почетку <u>првог</u> српског устанка био писар код устаника, а потом је отишао у <u>сремске карловце</u> с намером да се упише у школу. Напомене: - Признаје се као тачан одговор и уколико је ученик заокружио или подвукао само прво слово тражене речи. - Уколико ученик подвуче прву реч у реченици она се не броји као тачан одговор (занемарује се).	Тачних пет одговора и ниједна нетачно подвучена реч – 1 бод Тачна четири одговора и ниједна нетачно подвучена реч – 0,5 бодова
12.	а) Матица <u>српска</u> је основана у Пешти 1826. године. г) У историји се често дешавало да се <u>српска</u> војска супротстави надмоћном непријатељу.	Тачна два одговора и ниједан нетачан – 1 бод Тачан један одговор и ниједан нетачан – 0,5 бодова

Бр. зад.	Решење	Бодовање
13.	г) Десанка Максимовић	Тачан одговор – 1 бод
14.	г) Девојка открива своја осећања према јунаку.	Тачан одговор – 1 бод
15.	а) За девојчицу је буре место на ком се машта и сањари.	Тачан одговор – 1 бод
16.	в) метафора	Тачан одговор – 1 бод
17.	<p>Прихватљив је сваки одговор у коме се „ударац малим прстом” по кантару тумачи у пренесеном смислу – као Жикино произвољно „читање” и тумачење закона / незаконито кројење правде / нелегално интервенисање у решавању тужбе / коришћење закона за остваривање личних интереса / корупција. Одлука која се тако доноси треба да буде у Миладинову, али посредно и у Жикину корист. Кључно је да ученик препозна како је у таквом чину крајњи циљ задовољавање личних интереса, а не правде.</p> <p><i>На пример:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Миладин је очекивао да Жика ради мимо закона и утиче на правду тако што ће закон прилагодити његовим интересима и пресудити у његову корист, чак и ако није у складу са законом. – Миладин је очекивао да Жика не поступи по закону, већ да незаконитим поступцима брани његове интересе, јер му је и сам дужан новац који још није вратио. – Миладин је желео да Жика олакшавајуће и отежавајуће околности у наведеној тужби прилагоди тако да одлука буде у Миладинову корист, и мимо закона. – Миладин је очекивао да Жика вара у тумачењу закона како би преко такве „намештене” правне одлуке задовољио интересе обојице. <p>Напомене:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ученик може да одговори и на неки други, сличан начин у оквирима могућих интерпретација које текст пружа, а у складу са решењем. – Ученик може у одговору да употребљава речи <i>иријоведач/нарајтор/књижевни јунак/књижевни лик</i> и сл. – Ученик може да напише краће или дуже комуникативне реченице (може да напише и једну комуникативну реченицу са више предикатских реченица) и има слободу да уобличи композицију свог одговора (нпр. да наведе закључке о мотивима лика / могућим разлозима, које затим поткрепљује/образлаже цитирајући или парафразирајући текст). <p>Неприхватљив је одговор који је непотпун и / или не заснива се на тумачењу текста. (Кантар се тумачи у дословном смислу.)</p> <p><i>На пример:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Миладин је очекивао да Жика вара и не мери добро на кантару. (Одговор је непотпун јер ученик није објаснио у чему Жика треба некога да превари.) – Миладин је тражио да му Жика врати новац који му је дуговао. – Жика је тражио да му Миладин никада више не помене новац који му дугује. (Погрешно се тумачи наведени израз.) – Миладин је дошао код Жике јер је имао неке спорне односе са Јосифом из Трбушнице. (Препричава се одломак и не тумачи се наведени израз.) 	Тачан одговор – 1 бод

Бр. зад.	Решење	Бодовање
18.	<p><i>Тачан одговор:</i> Ученик саставља разумљиве, граматички исправне реченице које се односе на наведено питање у 17. задатку.</p> <p><i>Нејачан одговор:</i> Ученик је направио једну или више граматичких грешака (морфолошких, синтаксичких) и/или ученик је написао неразумљиву реченицу. Ученик је написао само <i>Не знам. Нисам сићуран</i> и сл. Ученик је написао реченицу која се не односи на захтев у 17. задатку; само је преписао/цитирао реченицу из текста или део текста – није сам саставио ниједну реченицу.</p> <p>Напомена: Уколико ученик није дао прихватљив одговор за 17. задатак и оцењен је са 0 бодова, 18. задатак се независно вреднује, у складу са решењем за 18. задатак.</p>	Тачан одговор – 1 бод
19.	<p><i>Тачан одговор:</i> Ученик примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима (коришћење запете се не оцењује).</p> <p><i>Нејачан одговор:</i> Ученик је нарушио једно или више (основних) правописних правила: правилно користи ћирилицу; почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; употребљава велико слово приликом писања личних имена; користи наводнике кад дословно цитира текст; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове <i>ћ, ч, ђ, џ</i>; правилно пише сугласник <i>ј</i> у интервокалској позицији; правилно пише речцу <i>ли</i> и речцу <i>не</i>.</p> <p>Ученик је само преписао/цитирао реченицу из текста или део текста – није сам саставио ниједну реченицу.</p> <p>Напомена: Уколико ученик није дао прихватљив одговор за 17. задатак и оцењен је са 0 бодова, 19. задатак се независно вреднује, у складу са решењем за 19. задатак.</p>	Тачан одговор – 1 бод
20.	<p>а) Песничка слика морског пејзажа обликована је у овој песми сливањем боја ноћи, шуме, месеца и мора.</p> <p>г) Криком буљине и избијањем часовника дочарани су звуци у песничкој слици уснулог села.</p>	Тачна два одговора и ниједан нетачан – 1 бод Тачан један одговор и ниједан нетачан – 0,5 бодова

Напомене:

- У задацима у којима ученик није ништа записивао потребно је црвеном хемијском прецртати простор за рад и одговор, а затим прецртати и квадрат са десне стране задатка. Исто урадити и уколико је ученик у задатку писао само графитном оловком или започео израду задатка.
- Не признаје се прецртан и исправљен одговор.
- Не признаје се одговор који је написан само графитном оловком.
- Не признаје се одговор у којем су употребљене скраћенице, осим у задацима у којима се испитује писање скраћеница.
- Признаје се у задацима отвореног типа одговор који је написан или малим или великим почетним словом.
- Признаје се одговор написан штампаним или писаним словима.
- Признаје се тачан одговор који је означен јасно и уколико је означен на другачији начин од предвиђеног (нпр. реч или текст је заокружио, а требало је да их подвуче; слово је прецртао или штриклирао, а требало је да га заокружи).
- На основу одлуке Радне групе за спровођење завршног испита у основном образовању и васпитању, од 21. маја 2018. године, признаје се и одговор написан латиницом, уколико је ученик тачно одговорио на задатак.